

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudkyň JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Kateřiny Šimáčkové v právní věci žalobce: **S. M.**, zastoupeného Mgr. Františkem Drlíkem, advokátem, se sídlem nám. Míru 9, Šumperk, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2, o přezkoumání rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje ze dne 21. 2. 2008, č. j. KUOK 17830/2008, sp. zn. KÚOK/15998/2008/OSV - SP/481/SSP - 20, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 1. 2011, č. j. 38 Cad 4/2008 - 78,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci žalobce, advokátovi Mgr. Františku Drlíkovi, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti v částce 960 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Žalobou podanou u Krajského soudu v Ostravě se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje, odboru sociálních věcí - nyní je ve smyslu platné právní úpravy žalovaným Ministerstvo práce a sociálních věcí - č. j. KUOK 17830/2008 ze dne 21. 2. 2008, sp. zn. KÚOK/15998/2008/OSV - SP/481/SSP - 20, o nároku na dávku státní sociální podpory – příspěvek na bydlení. Napadeným rozhodnutím žalovaný na základě odvolání účastníka řízení potvrdil rozhodnutí Úřadu práce v Šumperku, pracoviště státní sociální podpory, pobočka Zábřeh, vyhotovené dne 6. 2

2008, č. j. 2286/7/SUC - 1/4, kterým byla žalobci odejmuta dávka státní sociální podpory – příspěvek na bydlení ode dne 1. 10. 2007, a po provedeném řízení podle ustanovení § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, odvolání zamítl.

Krajský soud v Ostravě rozsudkem Ostravě ze dne 31. 1. 2011, č. j. 38 Cad 4/2008 - 78, žalobu směřující proti rozhodnutí žalovaného č. j. KUOK 17830/2008 ze dne 21. 2. 2008, sp. zn. KÚOK/15998/2008/OSV - SP/481/SSP - 20, zamítl, neboť neshledal nezákonnost napadeného rozhodnutí žalovaného.

Krajský soud v Ostravě vycházel z následujícího skutkového stavu:

Prvostupňový orgán Úřad práce v Šumperku, pracoviště státní sociální podpory, pobočka Zábřeh, rozhodnutím ze dne 6. 2. 2008, č. j. 2286/7/SUC - 1/4, rozhodl o odejmutí dávky státní sociální podpory – příspěvek na bydlení žalobci ode dne 1. 10. 2007.

Z obsahu správního spisu bylo zjištěno, že dne 10. 10. 2007 doložil žalobce prohlášení osob o příjmech rozhodných pro nárok na dávku státní sociální podpory – příspěvek na bydlení po 30. 9. 2007, přičemž posuzovanými osobami byli jeho manželka A. M., dcera L. M. a vnuk M. M. V prohlášení dále uvedl, že neměl žádné příjmy započitatelné pro účely přiznání dávky. Česká správa sociálního zabezpečení sdělila správnímu orgánu I. stupně, že žalobci uvolňuje výplatu částečného invalidního důchodu od 2. 12. 2003 a dále, že žalobci vyplatila na dávkách důchodového pojištění částku 209 817 Kč (šlo o doplatek důchodu za období od 3. 8. 2004 do 1. 10. 2007 ve výši 203 997 Kč vyplacený dne 11. 9. 2007 a důchod žalobce za období od 2. 10. 2007 do 1. 11. 2009 ve výši 5820 Kč, vyplacený dne 26. 9. 2007). Dceři žalobce L. M. byla vyplacena dávka státní sociální podpory – rodičovský příspěvek ve výši 22 746 Kč, M. M. byla vyplacena dávka – přídavek na dítě – ve výši 1488 Kč. Manželce žalobce A. M. nebyl vyplacen žádný příspěvek, jmenovaná nevykázala žádný příjem započitatelný pro dávku příspěvek na bydlení od 1. 10. 2007.

Důvodem pro odejmutí příspěvku na bydlení byla podle prvoinstančního správního orgánu skutečnost, že doložený měsíční průměr příjmů žalobce a jeho rodiny za rozhodné období 3. čtvrtletí roku 2007 činil 78 017 Kč a součin zákonného koeficientu 0,30 a rozhodného příjmu činil 23 405,10 Kč. Tato částka je vyšší než částka normativních nákladů na bydlení, která činila 5978 Kč.

V ustanovení § 24 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění platném do 31. 12. 2007, jsou dány podmínky nároku na příspěvek na bydlení. Z ust. § 5 odst. 1 téhož zákona vyplývá, že příjmy pro účely státní sociální podpory jsou dávky důchodového pojištění.

Podle ust. § 52 zákona č. 117/1995 Sb. ve znění platném do 31. 12. 2007 změní-li se v období, na něž byla dávka přiznána, okruh společně posuzovaných osob nebo jiné skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku nebo jeho výši, posoudí se nárok na dávku a její výši ke dni, ke kterému k takové změně došlo. Podle § 53 odst. 3 písm. b) téhož zákona došlo-li k novému posouzení nároku na dávku nebo její výši, dávka se odejme, její výpkata

se zastaví nebo se její výše sníží, a to ode dne následujícího po dní, jímž uplynulo období, za které již byla dávka vyplacena.

V případě žalobce byl nárok na příspěvek na bydlení od 1. 10. 2007 posuzován podle ust. § 4 odst. 6 zákona o životním a existenčním minimu. Žalobce byl posuzován společně se svojí manželkou A. M., dcerou L. M. a vnukem M. M. Příjem rodiny žalobce činil za 3. čtvrtletí roku 2007 částku 234 051 Kč, když šlo o poukázané dávky důchodového pojištění žalobce ve výši 209 817 Kč, dále o částku 22 746 Kč – rodičovský příspěvek poukázaný L. M. a 1488 Kč přídavek na dítě, poukázaný vnukovi žalobce M. M.

Podle ust. § 4 zákona č. 117/1995 Sb., ve znění platném do 31. 12. 2007, činil průměrný měsíční příjem rodiny částku 78 017 Kč (234 051 : 3 = 78 017 Kč) a součin toho rozhodného příjmu a koeficientu 0,30 činil 23 405 Kč. Podle ust. § 26 odst. 1 písm. b) zákona činily normativní náklady na bydlení 5 978 Kč.

Žalovaný rozhodnutím ze dne 21. 2. 2008, č. j. KUOK 17830/2008, sp. zn. KÚOK/15998/2008/OSV - SP/481/SSP - 20, na základě odvolání účastníka řízení potvrdil rozhodnutí Úřadu práce v Šumperku, pracoviště státní sociální podpory, pobočka Zábřeh, vyhotovené dne 6. 2. 2008, č. j. 2286/7/SUC - 1/4, kterým byla žalobci odejmuta dávka státní sociální podpory – příspěvek na bydlení ode dne 1. 10. 2007, a po provedeném řízení podle ustanovení § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, odvolání zamítl.

Na základě takto zjištěného skutkového stavu dospěl Krajský soud v Ostravě k závěru o nedůvodnosti podané žaloby. Správní orgány rozhodly v souladu se zákonem, když dospěly k závěru, že nárok na příspěvek na bydlení žalobci od 1. 10. 2007 zanikl. Soud proto v tomto ohledu uzavřel, že neshledal nezákonnost napadeného rozhodnutí žalovaného, a proto žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 2. 2008, č. j. KUOK 17830/2008, sp. zn. KÚOK/15998/2008/OSV - SP/481/SSP - 20, zamítl.

Včas podanou kasační stížností žalobce (dále též „stěžovatel“) brojí proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 1. 2011, č. j. 38 Cad 4/2008 - 78. V podání téměř nečitelného obsahu stěžovatel namítl, že rozsudek byl vynesen v jeho nepřítomnosti a bez jeho souhlasu, krajský soud se neřídil právním názorem a závaznými pokyny Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost je podávána podle § 103 odst. 1 písm. a), b), c) a d) s. ř. s. a podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. Dále stěžovatel uvedl, že soud porušil stěžovatelova práva zaručená Ústavou ČR – čl. 3, čl. 4, čl. 10 a čl. 96 odst. 1, a Listinou základních práv a svobod – čl. 3 odst. 3, čl. 10 odst. 1, čl. 30 odst. 1 a 2, čl. 36 odst. 2, čl. 37 odst. 2 a čl. 38 odst. 2. Současně stěžovatel požádal o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení „jeho“ advokáta Mgr. Františka Drlíka pro řízení o kasační stížnosti. Usnesením krajského soudu ze dne 17. 2. 2010, č. j. 38 Cad 4/2008 - 51, byl žalobci ustanoven zástupcem pro žalobní řízení advokát Mgr. František Drlík, který žalobce zastupuje i v řízení o kasační stížnosti. Ustanovený zástupce byl usnesením krajského soudu ze dne 3. 8. 2011, 38 Cad 4/2008 - 93, vyzván k doplnění podání ve věci kasační stížnosti stěžovatele směřující proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 1. 2011, č. j. 38 Cad 4/2008 - 78, a uvedení v jakém rozsahu a z jakých důvodů je kasační stížnost podávána a kdy bylo stěžovateli napadené rozhodnutí doručeno. Ustanovený

zástupce k výzvě soudu uvedl, že rozsudek doručený 28. 2. 2011 napadá v celém rozsahu výroku a toliko zopakoval tvrzení stěžovatele, že rozsudek byl vydán neveřejně, v jeho nepřítomnosti. K důvodům kasační stížnosti zástupce stěžovatele výslovně uvádí podle pokynu svého klienta, že kasační stížnost podává z důvodů daných ustanovením § 103 odst. 1, písm. a), b) c) a d) s. ř. s. a podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. Podle názoru stěžovatele s odkazem na § 8 odst. 1 s. ř. s. je napadené rozhodnutí vydáno vyloučeným soudcem, který již rozhodoval opět neveřejnými rozsudky v prvotním soudním řízení, a který pouze opisuje původní argumentaci, která absolutně není pravdivá a nelze se s ní ztotožnit. Stěžovatel rovněž konstatoval, aniž by konkretizoval svá tvrzení, že soud porušil práva stěžovatele zaručená Ústavou ČR – čl. 96 odst 2 a Listinou základních práv a svobod – čl. 30 odst. 2, čl. 36 odst. 2, čl. 37 odst. 2 a čl. 38 odst. 2. Tato práva jsou podle mínění stěžovatele závazná a mají přednost před zákonem a argumentací soudu. Soud je povinen projednat věc v přítomnosti stěžovatele. Krajský soud v Ostravě porušil při svém rozhodování § 39 odst. 1 a § 64 s. ř. s., a § 83 odst. 1, 2 písm. d) a § 103 o. s. ř. Dále namítl, že Krajský soud v Ostravě v dalších cca 100 řízeních, obsahově s touto věcí shodných, argumentuje neustále stejně a vydává rozsudky, aniž by proběhlo jednání ve věci. Stěžovateli je tak odepřeno právo jednat před soudy a předkládat důkazy. Tato řízení měla být spojena, neboť se jedná o žaloby podávané ze strany stěžovatele v důsledku odepření práva na zabezpečení ve stavu hmotné nouze. Ustanovený zástupce uvádí, že mu byl jeho klientem udělen výslovný pokyn k tomu, aby uvedenou argumentaci do doplnění kasační stížnosti zahrnul. Svá tvrzení pak stěžovatel prokazuje přiloženými listinami s tím, že vše podstatné je vyznačeno. S ohledem na tyto skutečnosti proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě zrušil.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

O kasační stížnosti Nejvyšší správní soud usoudil následovně:

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatel výslovně namítá důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b), c) a d) s. ř. s. a podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s., v doplnění kasační stížnosti uvádí dle pokynu stěžovatele ustanovený zástupce důvod tytéž důvody. Jak lze dovodit z obsahu podání, jsou namítány důvody odpovídající § 103 odst. 1 písm. a), b), c) a d) s. ř. s. Jejím rozsahem a důvody je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá v tom, že je na správně zjištěný skutkový stav aplikována nesprávná právní norma, popřípadě je aplikována správná právní norma, která je však nesprávně vyložena. Nejvyšší správní soud neshledává tuto námitku důvodnou. Podle Nejvyššího správního soudu krajský soud správně posoudil právní otázku a neshledal nezákonnost rozhodnutí žalovaného, kterým bylo potvrzeno v odvolacím řízení rozhodnutí orgánu I. stupně. Ostatně stěžovatel ani neuvádí, v čem konkrétně spatřuje nezákonnost rozhodnutí krajského soudu.

Stěžovatel dále uplatnil důvod kasační stížnosti odpovídající § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., podle něhož lze kasační stížnost podat z důvodu vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit. Ani tuto námitku neshledává Nejvyšší správní soud důvodnou. Stěžovatel v tomto ohledu namítá, že správní orgány nesprávně a nedostatečně zjistily skutkový stav věci, když bylo rozhodnuto o odnětí dávky státní sociální podpory – příspěvek na bydlení a stěžovateli bylo odepřeno právo na zabezpečení ve stavu hmotné nouze. Nejvyšší správní soud neshledal, obdobně jako to již neshledal krajský soud, že by v řízení před žalovaným byla porušena stěžovatelova procesní práva a ustanovení o řízení před správními orgány. Pokud stěžovatel odkazoval, a to bez jakékoliv konkretizace či upřesnění na jednotlivá ustanovení Ústavy, Listiny základních práv a svobod, s. ř. s. či o. s. ř., pak z jejich pouhého výčtu nelze nijak dovodit, zda k jejich tvrzenému porušení došlo či nikoliv a námitka jejich porušení je proto nedůvodná.

Třetím okruhem námitek stěžovatele odpovídajícím důvodům podle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. bylo přesvědčení stěžovatele, že řízení před soudem bylo zmatečné, neboť je vydáno vyloučeným soudcem podle § 8 odst. 1 s. ř. s., který již rozhodoval opět neveřejnými rozsudky v prvotním soudním řízení. V dané věci podle rozvrhu práci rozhodovala soudkyně Krajského soudu v Ostravě JUDr. Miroslava Ježoviczová, která nebyla vyloučena z projednávání a rozhodování této věci, jak bylo rozhodnuto pravomocným usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 10. 2010, č. j. Nao 79/2010 - 64. Ani tato námitka nebyla shledána důvodnou, neboť důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech (myšleno u soudu téhož stupně).

Další stížnostní námitkou stěžovatel uplatnil důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., podle kterého lze podat kasační stížnost z důvodu nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li taková vada mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Důvodem kasační stížnosti podle stěžovatele v tomto ohledu je skutečnost, že soud rozhodl neveřejně, v jeho nepřítomnosti. Právo na veřejné projednání nebylo žalobci odepřeno vzhledem k tomu, že ve věci bylo nařízeno jednání na den 31. 1. 2011, žalobci bylo 28. 12. 2010 řádně doručeno předvolání k jednání, k němuž se žalobce nedostavil. Soud neshledal důvody pro odročení jednání ve smyslu § 50 s. ř. s. na základě nesrozumitelného podání stěžovatele ve věci žádosti o odročení jednání - dopis ze dne 3. 1. 2011, jenž je doložen na č. l. 69 - 70 soudního spisu, a proto jednal v nepřítomnosti žalobce podle ust. § 49 odst. 3 s. ř. s. Rovněž tato námitka nebyla shledána důvodnou. K námitce, že všechny věci stěžovatele měly být spojeny ke společnému projednání, se uvádí, že podle § 39 odst. 1 s. ř. s. samostatné žaloby směřující proti témuž rozhodnutí anebo proti rozhodnutím, která spolu skutkově souvisejí, může předseda senátu usnesením spojit ke společnému projednání. Pouze obecně lze uvést, že v nespojení této projednávané věci s ostatními není možno spatřovat důvod nezákonnosti napadeného rozsudku krajského soudu.

K námitce stěžovatele uvedené v reakci na poučení o složení senátu Nejvyššího správního soudu, že soudci Nejvyššího správního soudu jsou vyloučeni z projednávání a rozhodování této jeho věci, lze toliko konstatovat, že podle ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. soudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučeni jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. O takový případ by se jednalo, kdyby se v daném případě některý ze soudců Nejvyššího správního soudu podílel na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení u krajského soudu; nic takového však stěžovatel ani netvrdí. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech (myšleno u soudu téhož stupně). Námitka vzhledem k uvedenému nebyla shledána důvodnou.

Důvodnou nebyla shledána ani další námitka stěžovatele, že se Krajský soud v Ostravě neřídil právním názorem a závaznými pokyny Nejvyššího správního soudu. Stěžovatel neuvádí, jakým konkrétním pokynem či právním názorem se krajský soud měl řídit, a to za situace, kdy v projednávané věci Nejvyšší správní soud nerozhodoval a nerušil rozhodnutí krajského soudu, jenž by byl při dalším rozhodování vázán závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu, a důvodem k podání kasační stížnosti by ve smyslu platné právní úpravy mohla být námitka, že se krajský soud závazným právní názorem Nejvyššího správního soudu neřídil.

Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že k věcným důvodům, které vedly Krajský soud v Ostravě k zamítnutí žaloby, se stěžovatel nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že v postupu Krajského soudu v Ostravě nebylo shledáno pochybení, a proto vzhledem k výše uvedenému byla kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítnuta jako nedůvodná.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1, 2 s. ř. s. Stěžovatel, který nebyl v řízení úspěšný, nemá právo na náhradu nákladů řízení, a právo žalovaného Ministerstva práce a sociálních věcí na náhradu nákladů řízení je v posuzované věci ze zákona vyloučeno.

Stěžovateli byl usnesením Krajského soudu v Ostravě č. j. 38 Cad 4/2008 - 51 ze dne 17. 2. 2010 pro řízení o žalobě před krajským soudem ustanoven zástupcem advokát Mgr. František Drlík, který stěžovatele zastupuje i v řízení o kasační stížnosti; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud přiznal ustanovenému advokátovi, jenž k výzvě soudu odměnu nevyčíslil, odměnu za zastupování v řízení o kasační stížnosti podle obsahu spisu za jeden úkon právní služby v částce 500 Kč podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, a to za doplnění kasační stížnosti ze dne 12. 9. 2011, a jeden režijní paušál ve výši 300 Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky. Protože ustanovený advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, jak je soudu známo, zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za

zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Částka daně vypočtená podle § 37 písm. a) a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb. činí 160 Kč. Ustanovenému zástupci se tedy přiznává odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti v celkové výši 960 Kč.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. března 2012

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu